

Evidenčna številka: VDS00050723

Datum odločbe: 09.09.2021

Senat: mag. Klavdija Ana Magič (preds.), dr. Martina Šetinc Tekavc (poroč.), mag. Tanja Pustovrh Pirnat

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - hujša kršitev delovne obveznosti - neupravičena odsotnost z dela

Zveza: ZDR-1 člen 45, 109, 109/1, 110, 110/1, 110/1-2, 110/1-4, 169, 200, 200/1.. ZVNDN člen 8, 8-2.

Jedro

Ker je tožena stranka v 169. členu ZDR-1 imela ustrezno podlago za odreditev druge vrste dela tožnici, je pravilno stališče sodišča prve stopnje, da je tožnica odklonila (zakonito) odrejeno delo in s tem namenoma ali iz hude malomarnosti hujše kršila svoje obveznosti.

Pravilen je zaključek, da tožnica ni dokazala, da bi toženko obvestila o razlogih za svojo odsotnost od 5. 5. 2020 dalje niti ni zatrjevala, da tega ne bi mogla storiti. Zato sta podana oba zatrjevana razloga za izredno odpoved, tožnica pa v pritožbi ne nasprotuje ugotovitvi obstoja drugega pogoja za njeno zakonitost iz prvega odstavka 109. člena ZDR-1.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

II. Tožnica sama krije svoje stroške pritožbe.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbeni zahtevek tožnice za ugotovitev nezakonitosti izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ugotovitev trajanja delovnega razmerja do dne izdaje sodbe, za reparacijo in denarno povračilo namesto reintegracije v višini 11.911,34 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi. Odločilo je še, da tožnica sama krije svoje stroške postopka.

2. Zoper sodbo se zaradi vseh pritožbenih razlogov pritožuje tožnica. Predlaga njeno spremembo tako, da se

tožbenemu zahtevku v celoti ugoti s stroškovno posledico. Vztraja, da tožena stranka ni imela podlage za njenočasno prerazporeditev na drugo vrsto dela, ker na dan 4. 5. 2020 ni bilo izjemnih okoliščin, ko bi bilo ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, saj so od tega dne dalje kozmetični saloni lahko obratovali. Zatrjuje nezakonitost sklepa z dne 24. 4. 2020. Kot zmotno graja ugotovitev, da je kozmetični salon, v katerem je delala, znotraj hotela ter da zaradi zaprtega hotela ni mogel začeti obratovati. Meni, da niso obstajale izjemne okoliščine po 169. členu ZDR-1, saj so bili od 4. 5. 2020 dalje kozmetični saloni glede na odlok lahko odprti, trajanje epidemije do 31. 5. 2020 pa ni taka okoliščina. Navaja, da je bil razlog za neodprtje kozmetičnega salona ekonomski, ta pa ne upravičuje prerazporeditve na drugo vrsto dela brez njenega soglasja. Meni, da iz sklepa z dne 24. 4. 2020 izhaja, da je toženka ugotovila zmanjšan obseg dela kozmetičarke in potrebo po delu čiščenja in pomoči pri razdeljevanju hrane, kar je po vsebini poslovni razlog. Navaja, da z njeno razporeditvijo na drugo delo toženka niti ne bi doprinesla k zaščiti življenja in zdravja ljudi oziroma tožnice, ki bi bila še bolj izpostavljena okužbi z virusom. Zaradi povečanega obsega dela zaradi izdelave razkužil tudi premoženje toženke ni bilo ogroženo. Kot zmotno graja ugotovitev, da je odklonila delo, na katero je bila začasno prerazporejena. Meni, da odklonitev dela, na katero je delavec nezakonito prerazporejen, ne more biti naklepna hujša kršitev delovnih obveznosti. Pove, da je toženko večkrat prosila za drugo ustrezno delo zaradi težav z desno roko, zaradi katerih je bila v času od 23. 3. do 4. 4. 2020 v bolniškem staležu, ob opravljanju odrejenega dela pa bi se ji zdravstveno stanje utegnilo poslabšati. Nasprotuje dokazni oceni v zvezi s tem in vztraja, da dela, na katero je bila razporejena, ne zmore. V zvezi z zaključkom o odklonitvi dela zatrjuje kršitev iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Enako zatrjuje glede odklonitve dela v proizvodnji (zlaganje zloženk za kreme), saj ji tega dela toženka ni ponudila. Zatrjuje, da ni izkazan niti drug odpovedni razlog, tj. 5-dnevna odsotnost z dela brez obvestila delodajalcu o razlogih za to. Sodišču prve stopnje očita zmotno dokazno oceno izpovedi prič A.A. in B.B. ter direktorice tožene stranke, ki so zanikale, da je bila odslovljena z dela. Meni, da navedene izpovedi niso verodostojne, saj imajo interes izpovedovati v korist toženke. Sklicuje se na številne pozive, naj ji toženka omogoči opravljanje ustreznega dela ter utemeljeno pričakovanje poziva na delo. Vztraja, da je bila 4. 5. 2020 odslovljena z dela. Sklicuje se na določbo 45. člena ZDR-1, po kateri bi ji moralo biti odrejeno tako delo, da njeno zdravje ne bo ogroženo, ne da bi toženka pričakovala potrdilo, da drugega dela ne zmore opravljati. Priglaša stroške pritožbe.

3. Pritožba je bila vročena toženi stranki, ki nanjo odgovarja in predlaga njeno zavrnitev ter potrditev izpodbijanega dela sodbe. Soglaša z ugotovitvijo, da so v času izdaje sklepa o prerazporeditvi in 4. 5. 2020 obstajale izjemne okoliščine, ko je bilo ogroženo življenje in zdravje ljudi, predvsem pa premoženje delodajalca. Meni, da ni pomembno, ali je kozmetični salon v sklopu hotela, bistveno je, da v času epidemije ni imel strank, zaradi česar je ostal zaprt, čeprav bi formalno smel začeti obratovati. Trdi, da je epidemija, ki je trajala do 31. 5. 2021 izjemna okoliščina iz 169. člena ZDR-1. Vztraja, da je bilo zaradi tega ogroženo njeno premoženje (izpad dohodka) in v primeru neopravljanja dela, na katero je bila razporejena tožnica (torej ob neupoštevanju ukrepov NIJZ), tudi življenje in zdravje zaposlenih. Soglaša, da je tožnica odklonila delo, na katero je bila razporejena, ter vztraja, da tožnica ni imela zdravstvenih omejitev. Navaja, da je bil razlog za odpoved odklonitev dela in 5-dnevna neopravičena odsotnost z dela. Pove, da tožnica ni bila odslovljena z dela, toženka pa tudi ni odstopila od izdanega sklepa. Priglaša stroške odgovora na pritožbo.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Na podlagi drugega odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl. – ZPP) je pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo preizkusilo v mejah razlogov, ki so navedeni v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 7. in 11. točke, razen glede obstoja in pravilnosti pooblastila za postopek pred sodiščem prve stopnje, ter 12. in 14. točke drugega

odstavka 339. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pritožbeno sodišče pazi po uradni dolžnosti. Dejansko stanje glede odločilnih dejstev je bilo pravilno in popolno ugotovljeno, sprejeta odločitev pa je tudi materialno pravno pravilna.

6. Neutemeljen je pritožbeni očitke bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Ta bistvena kršitev je podana, če ima sodba pomanjkljivosti, zaradi katerih je ni mogoče preizkusiti, zlasti pa, če je izrek sodbe nerazumljiv, če nasprotuje samemu sebi ali razlogom sodbe, ali če sodba sploh nima razlogov ali v njej niso navedeni razlogi o odločilnih dejstvih, ali pa so ti razlogi nejasni ali med seboj v nasprotju. Takih pomanjkljivosti izpodbijana sodba nima, zato jo je pritožbeno sodišče lahko preizkusilo. To bistveno kršitev pritožnica uveljavlja zaradi nestrinjanja z dokaznimi zaključki sodišča prve stopnje, kar pomeni pritožbeni razlog nepravilno oziroma nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja, oziroma zaradi nestrinjanja z materialno pravnimi stališči sodišča prve stopnje, do česar se bo pritožbeno sodišče opredelilo v nadaljevanju.

7. V predmetni zadevi je sodišče prve stopnje zavrnilo tožbeni zahtevek tožnice za ugotovitev nezakonitosti izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi z dne 15. 5. 2020, ki jo je tožena stranka podala tožnici na podlagi 2. in 4. alineje prvega odstavka 110. člena Zakona o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 21/13 in nasl. – ZDR-1), ker je tožnica odklonila začasno odrejeno delo po 169. členu ZDR-1 in je bila 5 dni odsotna z dela, o razlogih za svojo odsotnost pa ni obvestila tožene stranke.

8. Sodišče prve stopnje je pravilno in popolno ugotovilo naslednja pravno pomembna dejstva:

- tožnica je bila pri toženi stranki zaposlena od leta 1997, nazadnje kot "kozmetičarka-maserka" na podlagi pogodbe o zaposlitvi z dne 19. 12. 2018,

- tožena stranka jo je s sklepom z dne 24. 4. 2020 zaradi izrednih epidemioloških razmer začasno prerazporedila na drugo delo, in sicer čiščenje prostorov na sedežu podjetja in pomoč pri razdeljevanju hrane za čas najmanj 14 dni od 4. 5. 2020 dalje,

- tožnica je 4. 5. 2020 prišla na delo, a je opravljanje odrejenega drugega dela odklonila in odšla,

- tožnice od 5. 5. 2020 dalje na delo več kot pet dni zaporedoma ni bilo,

- tožena stranka ji je 11. 5. 2020 vročila pisno seznanitev z očitanimi kršitvami in vabilo na zagovor, ki se ga je tožnica udeležila in podala tudi pisni zagovor,

- tožena stranka je tožnici 18. 5. 2020 vročila izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi z dne 15. 5. 2020.

9. Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da je bil sklep z dne 24. 4. 2020, s katerim je tožena stranka tožnici odredila opravljanje drugega dela, zakonit, drugačne pritožbene navedbe pa so neutemeljene. V 169. členu ZDR-1 je določeno, da se v primerih naravnih ali drugih nesreč, če se taka nesreča pričakuje ali v drugih izjemnih okoliščinah, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca, lahko vrsta ali kraj opravljanja dela, določena s pogodbo o zaposlitvi, začasno spremenita tudi brez soglasja delavca, vendar le, dokler trajajo take okoliščine. Zavzemanje tožnice, da spomladi 2020 razglašena epidemija kovidvirusne bolezni ni izjemna okoliščina iz 169. člena ZDR-1, ni utemeljeno. Epidemija je trajala do 31. 5. 2020, torej v času odreditve drugega dela in v času tožnične vrnitve na delo. Gre za naravno nesrečo skladno

z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 64/94 in nasl. – ZVNDN), ki v 2. točki 8. člena določa, da so naravne nesreče: potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile. Pravilno pa je tudi stališče sodišča prve stopnje, da gre pri razglašeni epidemiji nedvomno tudi za izjemne okoliščine, ko je ogroženo življenje in zdravje ljudi ali premoženje delodajalca.

10. Neutemeljena je tudi pritožbena navedba, da je šlo za poslovno odločitev tožene stranke, da ne bo odprla kozmetičnega salona, zaradi česar tožnici ni mogla zagotavljati dela po pogodbi o zaposlitvi. Na pravilnost odločitve ne vpliva, da je ukrep prepovedi obratovanja kozmetičnih salonov prenehal veljati 4. 5. 2020, ko se je tožnica zglasila pri toženi stranki na podlagi sklepa o odreditvi drugega dela z dne 24. 4. 2020. Ob dejstvu, da je epidemija še trajala in da je že to samo zase dovolj za zakonito odreditev drugega dela po 169. členu ZDR-1, ni bistveno, da je toženka smela kozmetični salon odpreti že 4. 5. 2020, niti razlog, zakaj tega ni storila. Poleg tega je bila v času odreditve drugega dela (24. 4. 2020) prepoved še v veljavi, kot je pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje. V zvezi s sklepom z dne 24. 4. 2020 tožnica tudi ni uveljavljala varstva pri delodajalcu skladno z določbo prvega odstavka 200. člena ZDR-1.

11. Ker je tožena stranka v 169. členu ZDR-1 imela ustrezno podlago za odreditev druge vrste dela tožnici, je pravilno stališče sodišča prve stopnje, da je tožnica odklonila (zakonito) odrejeno delo in s tem namenoma ali iz hude malomarnosti huje kršila svoje obveznosti. Tudi vztrajanje, da je bilo odrejeno delo zanjo neustrezno zaradi težav z desno roko, zaradi katerih je bila v času od 23. 3. do 4. 4. 2020 v bolniškem staležu, ni odločilno, saj ji je bila druga vrsta dela odrejena mesec dni kasneje, ko tožnica ni bila več v bolniškem staležu niti ni imela zdravniškega potrdila, iz katerega bi izhajale kakršnekoli omejitve v zvezi z delom. Določba 45. člena ZDR-1 delodajalcu nalaga zagotavljanje pogojev za varnost in zdravje delavcev v skladu s posebnimi predpisi o varnosti in zdravju pri delu. Brez podlage v veljavni zakonodaji je tožnično zavzemanje, da bi ji morala toženka odrediti delo, ustrezno njenemu zdravstvenemu stanju, ne da bi ji tožnica predložila potrdilo, da odrejenega dela ne zmore opravljati. Zgolj dejstvo, da je tožnica pozivala toženo stranko, naj ji zagotovi ustrezno delo, pa za odklonitev zakonito odrejenega dela skladno z določbo 169. člena ZDR-1 ne zadostuje.

12. Tožnica izpodbija dokazno oceno sodišča prve stopnje v zvezi z izpovedmi prič in strank. Okoliščina, da sodišče prve stopnje na podlagi izvedenih dokazov ni sprejelo enakih zaključkov kot tožnica, ne pomeni, da dokazov ni ocenilo vestno. Sodišče prve stopnje je tisto, ki lahko ob zaslišanju dobi neposreden vtis, ali priča oziroma stranka izpoveduje verodostojno, ali ne, poleg tega pa ima možnost in dolžnost ta vtis primerjati tudi z ostalimi izvedenimi dokazi. Izpoved priče oziroma stranke mora oceniti kot vsak drug dokaz, torej samega zase in v povezavi z drugimi dokazi. Svoj zaključek o verodostojnosti oziroma neverodostojnosti posamezne priče ali stranke mora ustrezno argumentirati. Sodišče prve stopnje je v predmetni zadevi prepričljivo in argumentirano pojasnilo, zakaj je svojo odločitev oprlo na izpovedi zakonite zastopnice tožene stranke C.C. in prič A.A. ter B.B.. Pritožbeno sodišče teh argumentov ne ponavlja in pritožbene navedbe, ki izpodbijajo dokazno oceno, zavrača kot neutemeljene. Tožnica izpodbija verodostojnost prič, zaposlenih pri toženi stranki, ter zakonite zastopnice, ker naj bi imele interes izpovedovati v korist toženke. Res je sicer, da so bile zaslišane priče pri toženi stranki v času zaslišanja še vedno zaposlene, vendar zgolj na podlagi navedene okoliščine ni mogoče odreči verodostojnosti njihovemu pričanju. Njihove izpovedi so, tako kot drugi izvedeni dokazi, v skladu z določbo 8. člena ZPP podvrženi dokazni oceni sodišča, to pa ni vezano na dokazna pravila, ki bi vnaprej določila njihovo vrednost. Ker je v zadevi odločilno, kaj se je dogajalo 4. 5. 2020, ko se je tožnica po pozivu vrnila na delo, je logično, da so priče dogajanju tedaj navzoče sodelavke, torej zaposlene pri toženi stranki. Prav tako so priče pred sodiščem dolžne govoriti resnico, njihove izpovedi pa so v zvezi z

zatrjevanimi očitki o tožničini odklonitvi dela ter odsotnosti enake, zato je izkustveno logična in prepričljiva dokazna ocena sodišča prve stopnje, oprta na njihove izpovedi.

13. Tožnica v pritožbi navaja, da ni bila več kot 5 dni odsotna z dela, saj naj bi bila 4. 5. 2020 odslovljena z dela, toženko naj bi pozvala, naj ji omogoči opravljanje ustreznega dela ter je utemeljeno pričakovala poziv na ustrezno delo. Sodišče prve stopnje je na podlagi izvedenih dokazov pravilno ugotovilo, da tožnica z dela ni bila odslovljena ter da toženka ni preklicala poziva na delo z dne 24. 4. 2020, zaradi česar je bilo brez podlage pričakovanje tožnice, da bo ponovno pisno pozvana na delo. Tožnica se v pritožbi sicer sklicuje na svoje pozive, naj ji toženka dodeli ustrezno delo, vendar se ti ne nanašajo na obdobje izostanka z dela od 4. 5. 2020 dalje (v spis je predložila dopisa z dne 8. 4. in 28. 4. 2020 in pisni zagovor v postopku izredne odpovedi z dne 11. 5. 2020), zato za odločitev niso bistveni. Pravilen je torej zaključek, da ni dokazala, da bi toženko obvestila o razlogih za svojo odsotnost od 5. 5. 2020 dalje niti ni zatrjevala, da tega ne bi mogla storiti. Glede na navedeno sta podana oba zatrjevana razloga za izredno odpoved, tožnica pa v pritožbi ne nasprotuje ugotovitvi obstoja drugega pogoja za njeno zakonitost iz prvega odstavka 109. člena ZDR-1.

14. Druge pritožbene navedbe za odločitev niso pravno odločilne, zato pritožbeno sodišče nanje skladno z določbo prvega odstavka 360. člena ZPP ne odgovarja.

15. Ker niso podani niti uveljavljani pritožbeni razlogi niti razlogi, na katere mora pritožbeno sodišče paziti po uradni dolžnosti, je pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje.

16. Tožnica s pritožbo ni uspela, zato skladno z določbo prvega odstavka 154. člena v povezavi s prvim odstavkom 165. člena ZPP sama krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Datum zadnje spremembe: 24.11.2021